

MIKKELI

Talousarvioesitys 2020 Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

TALOUSARVIORAKENNE

30 Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

Sivistysjohtaja

300 Hyvinvoinnin ja osallisuuden palvelut, hallinto

Sivistysjohtaja

300 Hyvinvoinnin ja osallisuuden palvelut, hallinto

Sivistysjohtaja

3000 Hyvinvoinnin ja osallisuuden palvelut, hallinto

3000 Hyvinvoinnin ja osallisuuden palvelut, hallinto

3001 Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

3002 Teatteri

3003 Musiikkiopisto

3004 Mikaeli

310 Taide, kulttuuri ja tapahtumat

Museo- ja kulttuurijohtaja

310 Taide, kulttuuri ja tapahtumat, hallinto

Museo- ja kulttuurijohtaja

3100 Taide, kulttuuri ja tapahtumat, hallinto

3100 Taide, kulttuuri ja tapahtumat

3101 Taide, kulttuuri ja tapahtumat, hallinto

320 Yleiset kulttuuripalvelut

Kulttuuripäällikkö

3200 Yleiset kulttuuri

3200 Yleiset kulttuuripalvelut

3201 Kulttuuripalvelut

3202 Kulttuuripalveluiden projekti K4 Proj

330 Kaupunginorkesteri

Intendentti

3300 Kaupunginorkesteri

3300 Kaupunginorkesteri

3301 Kaupunginorkesteri

3302 Kaupunginorkesterin projekti K4 Proj

340 Museot

Museo- ja kulttuurijohtaja

3400 Museot

3400 Museot

3401 Museoiden hallinto

3402 Taidemuseo

3403 Suur-Savon museo

3404 Aluetaidemuseo

3405 Päämajamuseo

3406 Viestikeskus Lokki

3407 Suomenniemen museo

3408 Ristiinan museo

3409 Museoprojektit

350 Elinikäinen oppiminen ja osallisuus

Elinikäisen oppimisen ja osallisuuden johtaja

350 Elinikäinen oppiminen ja osallisuus

3500 Elinikäinen oppiminen ja osallisuus

3500 Elinikäinen oppiminen ja osallisuus

3500 Elinikäinen oppiminen ja osallisuus, hallinto

360 Kirjastot

Elinikäisen oppimisen ja osallisuuden johtaja

3600 Mikkelin kirjastot

3600 Mikkelin kirjastot

		3601 Pääkirjasto	
		3602 Pääkirjaston Mikkeli-sali	
		3603 Anttolan kirjasto	
		3604 Lähemäen kirjasto	
		3605 Otavan kirjasto	
		3606 Rantakylän kirjasto	
		3607 Haukivuoren kirjasto	
		3608 Kalevankankaan kirjasto	
		3609 Ristiinan kirjasto	
		3610 Suomenniemen kirjasto	
		3611 Yhteispalvelupisteet, kirjastot	
	3620 Seutukirjastot		
	3620 Seutukirjastot	3620 Pertunmaan kirjasto	
		3621 Puumala kirjasto	
		3622 Hirvensalmen kirjasto	
	3640 Kirjaston projektit		
	3640 Kirjaston projektit	3649 Kirjaston projektit	K4 Proj
370 Kansalaisopisto			
Rehtori			
	3700 Vapaa sivistystyö		
	3700 Vapaa sivistystyö	3700 Mikkeli Vapaa sivistystyö	
		3701 Hirvensalmi Vapaa sivistystyö	
		3702 Palvelutoiminta, kansalaisopisto	
	3710 Taiteen perusopetus, kansalais		
	3710 Taiteen perusopei	3710 Mikkeli taiteen perusopetus	
		3711 Hirvensalmi taiteen perusopetus	
		3712 Ristiina taiteen perusopetus	
		3713 Lasten ja nuorten kuvataidekoulu	
	3720 Kansalaisopiston projektit		
	3720 Kansalaisopiston projekt	3720 Kansalaisopiston projektit	K4 Proj
380 Aluejohtokunnat			
Elinikäisen oppimisen ja osallisuuden johtaja			
	3800 Aluejohtokunnat		
	3800 Aluejohtokunnat	3800 Anttolan aluejohtokunta	
		3801 Haukivuoren aluejohtokunta	
		3802 Mikkelin pitäjän aluejohtokunta	
		3803 Ristiinan aluejohtokunta	
		3804 Suomenniemen aluejohtokunta	
390 Vaikuttamistoimielimet			
Elinikäisen oppimisen ja osallisuuden johtaja			
	3900 Vaikuttamistoimielimet		
	3900 Vaikuttamistoimie	3900 Lasten parlamentti	
		3901 Nuorisovaltuusto	
		3902 Vammaisneuvosto	
		3903 Vanhusneuvosto	
400 Liikunta ja nuoriso			
Liikunta- ja nuorisojohtaja			
400 Liikuntapalvelut			
4000 Liikuntapalvelut			

	4000 Liikuntapalvelut	
		4000 Liikuntapalveluiden hallinto
		4001 Ohjaustoiminta
		4002 Ohjaaja-avustus
		4003 Liikuntapaikka-avustus
		4004 Muut kohdeavustukset
		4005 Liikuntaryhmien maksut
		4009 Liikunnan projektit
4100	Ulkoliikuntapaikat	
	4100 Ulkoliikuntapaikat	
		4100 Urheilupuisto
		4101 Keinonurmikentät
		4102 Nurmikentät
		4103 Hiekka-/luistelukentät
		4104 Muut kentät
		4105 Golfkenttä
		4106 Huoltorakennukset
		4107 Ulkoliikuntapaikkojen koneet ja kalusto
		4108 Ulkoliikuntapaikkojen yhteiset kustannul
		4109 Hänninkenttä
		4110 Ristiinan ulkoliikuntapaikat
		4111 Suomenniemen ulkoliikuntapaikat
		4112 Uimarannat
		4113 Ulkoilureitit
		4114 Ostopalvelusopimukset/ulkoliikunta
		4115 Retkisaatamat
4200	Jäähallit ja kuplahalli	
	4200 Jäähallit	
		4201 Kilpahalli
		4202 Harjoitushalli
	4210 Kuplahalli	
		4210 Kuplahalli
4300	Uimahallit ja sisäliikuntatila	
	4300 Uimahallit	
		4300 Rantakeidas
		4301 Naisvuoren uimahalli
	4350 Sisäliikuntatilat	
		4351 Rantakeidas, sali
		4352 Rantakeidas, kuntosali
		4353 Runebergin urheilutalo
		4354 Muut sisäliikuntatilat
		4355 Hauki-halli
		4356 Ristiinan sisäliikuntatilat
	4390 Muut liikutatilat	
		4390 Saimaa Stadiumi
450	Nuorisotyö	
	4500 Nuorisotyö	
	4500 Nuorisotyö	
	4500 Nuorisopalveluiden hallinto	
	4510 Nuorisotoiminta	
		4510 Kattilansillan nuorisotalo
		4511 Nuorisotila Starlight
		4512 Skeittihalli
		4513 Kv-toiminta
		4514 Rantakylän nuorisotalo
		4515 Anttolan nuorisotalo
		4516 Otavan nuorisotalo

4517 Kesätoiminta
4518 Tapahtumat, nuorisotyö
4519 Haukivuoren nuorisotalo
4520 Etsivä nuorisotyö
4521 Ristiinan nuorisotalo
4522 Suomenniemen nuorisotalo
4523 Saksalan nuorisotalo
4524 Susiniemi

4590 Nuorisotyön proje 4590 Nuorisotyöprojektit

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

Tavoitteena on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja harrastuneisuutta, lisätä poikkihallinnollisuutta, kehittää toimintaympäristöjä ja sähköisten palvelujen käyttöä sekä tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Lautakunta vastaa kansalaisopiston, yleisten kulttuuripalvelujen, liikunta- ja nuorisopalvelujen, kirjastopalvelujen, museopalvelujen ja orkesteripalvelujen tuottamisesta.

Palvelusuunnitelma

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alaiset tulosalueet järjestävät asukkaiden hyvinvointia edistäviä ja syrjäytymistä ehkäiseviä palveluita. Ne tuottavat monipuolista ja laadukasta vapaan sivistystyön sekä kulttuuri- ja liikuntatarjontaa, mikä mahdollistaa kuntalaisille sekä ohjattuja että omaehtoisia palveluja. Palveluissa pyritään huomioimaan erilaiset kohderyhmät ja kehittämään markkinointia ja käyttäjälähtöisiä palveluita.

Lautakunnan palvelut ovat pääasiassa lähipalveluita, joiden järjestäminen maantieteellisesti laajalla alueella on niukenevilla resursseilla vaikeaa. Palveluiden tuottamisessa huomioidaan kaupunginvaltuuston vuonna 2018 tekemä kaupunkirakenneselvitys ja vuonna 2019 hyväksytty palvelusuunnitelma. Tämä vaikuttaa laajasti palveluihin.

Avustuksilla ja monipuolisilla yhteistyösopimuksilla ylläpidetään ja kehitetään palvelutarjoomaa ja luodaan kolmannen sektorin toimijoille mahdollisuuksia kokeilla uudentyyppisten palveluiden tuottamista. Kaupungin eri toimijoiden kesken pyritään yhteistyöhön. Sosiaali- ja terveyspalvelujen irtaannuttua kaupunkiorganisaatiosta on huomattu, että hyvin toiminut yhteistyö palvelujen tuottamisessa on hankaloitunut. Tarkastelujakson kuluessa tulisi pystyä palauttamaan hyväksi havaitut käytännöt ennalleen. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alaisten toimintojen merkitys korostuu uudessa kunnassa soten irtaannuttua. Lautakunnan alaiset toimialat vaikuttavat myönteisesti Mikkelin mainekuvaan viihtyisänä kulttuurikaupunkina.

Liikunta- ja nuorisopalveluissa laaditaan liikuntapaikkaselvitystä, joka laajenee vuoden 2020 aikana liikuntapaikkasuunnitelmaksi. Aluekoulujen yhteydessä huomioidaan nuorisotilojen ja nuorisotyön siirtyminen koulujen yhteyteen sekä lähiliikuntamahdollisuuksien parantaminen.

Sodan ja rauhan keskus Muisti aloittaa toimintansa keväällä 2021, ja se vaikuttaa erityisesti taide, kulttuuri ja tapahtumat – tulosalueen kehittämiseen. Muistin yhteistyö Mikkelin kaupungin museoiden, erityisesti päämajamuseon kanssa, tulee olemaan lähtökohtana resurssien tehokkaalle käytölle erityisesti markkinoinnin, matkailupalveluiden kehittämisen, asiakaspalvelun, kohteiden avoinnapidon ja henkilöstöresurssien osalta. Muun muassa näihin asioihin sekä muuhun museoiden kehittämiseen otetaan kantaa syksyllä 2019 valmistuvassa museostrategiassa.

Kansalaisopiston koulutustehtävä perustuu paikallisesti ja alueellisesti muun muassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja seniorikansalaisten keskimääräistä suurempaan määrään. Koulutustehtävässä otetaan huomioon myös sivistystarpeen nopeat ja joskus yllättävät muutokset.

Kirjastopalveluissa on laadittu suunnitelma kirjastopalvelujen tulevaisuudesta, jossa otetaan kantaa, miten keskeisiä kirjastopalveluita jatkossa kehitetään. Suunnitelmaa ryhdytään toteuttamaan vuonna 2020.

Aluejohtokunnat toimivat Anttolassa, Haukivuorella, Ristiinassa, Suomenniemellä ja Mikkelin pitäjän alueella. Ne edistävät alueensa elinvoimaisuutta, hyvinvointia ja osallisuutta muun muassa strategisten hankkeiden ja kumppanuuksien kautta. Lisäksi ne myötävaikuttavat alueensa verkostojen kehittymiseen ja hyödyntämiseen.

Vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti ovat tärkeitä väyliä osallisuuden turvaamiseksi sekä eri ryhmien näkökulmien huomioon ottamiseksi päätöksenteossa.

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Yhteisöllisyys		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Syrjäytymisen ehkäisy	Maksuttomat tapahtumat ja teemapäivät/kaikki tulosalueet	Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % (Kouluterveyskysely) lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 90,8 %/90,2 %, tavoite: 95 % 8.-9. lk: 75,7 %/75,1 %, tavoite: 80 % lukio: 74,5 %/75,2 %, tavoite: 80 % amm: 78 %/76,5 %, tavoite: 80 % Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus, % (FinSote, aikuisväestö), lähtötilanne (2015):
	Liikuntaseuroihin kuulumattomien lasten ja nuorten	

	ohjaaminen liikunnan pariin, matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia tarjoavien liikuntatoimijoiden avustaminen/liikunta- ja nuorisopalvelut	Kaikki MLI 53,8 %/koko maa 54,5 %, tavoite: 60 % 65+ 56,6 %/52,4 %, tavoite 60 % Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.- 8.-9. lk: 26,3 %/26,9 %, tavoite: 33 % lukio: 29,1 %/30,5 %, tavoite: 33 % amm: 31,3 %/28,6 %, tavoite: 33 % Ei yhtään läheistä kaveria/ystävää, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 0,6 %/0,7 %, tavoite: 0 % 8.-9. lk: 7,2 %/8,5 %, tavoite: 0 % lukio: 8 %/7,2 %, tavoite: 0 % amm: 7,6 %/7,4 %, tavoite: 0 % Tuntee itsensä yksinäiseksi, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 1,8 %/2,7 %, tavoite: 0 % 8.-9. lk: 8,6 %/9,5 %, tavoite: 0 % lukio: 10,3 %/10,4 %, tavoite: 0 % amm: 7,4 %/10 %, tavoite: 0 % Itsenäyksi yksinäiseksi tuntevien osuus, % (FinSote, aikuisväestö) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2015): Kaikki 9,9 %/8,6 %, tavoite: 0 % 20-64 v. 10,2 %/8,6 %, tavoite: 0 % 65+ 9,1 %/8,6 %, tavoite: 0 % Osallistavalla budjetoinnilla jaettu raha euroina Osallistavan budjetoinnin hankkeiden määrä Tuensiirtohankkeiden tavoitteiden saavuttaminen ja osallistujamäärät
	Aktiivinen arki ja muut vapaa-ajantoimintoihin kannustavat tapahtumat/kaikki tulosalueet	
Kumppanuustalo-toimintamalli	Kumppanuusmallin valmistelu hankkeessa yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa/elinikäinen oppiminen ja osallisuus -tulosalue	
	Lasten ja nuorten osallisuuden tukeminen: lasten ja nuorten vaikuttajaryhmien kuuleminen päätöksenteossa/kaikki tulosalueet	
Osallisuuden ja toimijuuden edistäminen	Palvelujen saavutettavuuden parantaminen digitaalisilla palveluilla ja digiopastuksella/kaikki tulosalueet	
	Osallistavan budjetoinnin kokeilujen jatkaminen ja sopivien mallien löytäminen/elinikäinen oppiminen ja osallisuus -tulosalue	
	Meijän Mikkeli –hankkeen kautta syntyvät eri-ikäisille kohdentuvat osallisuuden edistämismallit/Meijän Mikkeli-hanke ja yhteistyö kaikkien tulosalueiden kesken	

Painopiste: Aktiivinen ja hyvinvointia tukeva arki		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Luontoympäristön, kulttuurin ja rakennetun ympäristön hyvinvointivaikutusten edistäminen	Julkisen taiteen edistäminen/taide, kulttuuri ja tapahtumat -tulosalue	Julkisen taiteen poikkihallinnollisen työryhmä kokoontuu säännöllisesti
	Vapaasti koulu- ja vapaa-ajankäytössä olevien lähiliikuntapaikkojen huomiointi kouluverkkoratkaisujen yhteydessä, liikkumaan kannustavat ratkaisut koulusuunnittelussa/liikunta- ja nuorisopalvelut	Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 48,1/45,1 %, tavoite MLI: 100 % 8.-9. lk: 22,1 %/19,2 %, tavoite: 100 % lukio: 13,6 %/13,1 %, tavoite: 100 % amm: 11,5 %/12,6 %, tavoite: 100 %

Painopiste: Sujuva ja turvallinen elämä vauvasta ikäihmisiin		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Fyysinen, psyykinen, sosiaalinen turvallisuus	Olkari-toiminnan jatkuvuus ja kehittäminen yhdessä maakunnan kanssa/liikunta- ja nuorisopalvelut	Tilaratkaisun toimivuus
	Esteettömyyden edistäminen palveluissa/kaikki tulosalueet	Esteettömyyssuunnitelma tehty

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Elinvoimaisuus		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Matkailun edistäminen	Muistin toteuttaminen/kulttuuri- ja museojohtaja	Muisti avautuu kävijöille keväällä 2021
	Museostrategian liittäminen matkailustrategiaan/kulttuuri- ja museojohtaja	On liitetty

3. ELINVOIMAOHJELMA

Painopiste: Matkailu, vapaa-ajanasuminen, kulttuuri ja liikunta sekä niihin liittyvä tapahtumatuotanto		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Mikkelin vahvuuksien täysimääräinen hyödyntäminen ja brändin rakentaminen	Laadukkaiden tapahtumien, konserttien ja näyttelyiden järjestäminen/taide, kulttuuri ja tapahtumat -tulosalue Laadukkaat kirjastopalvelut ja kansalaisopisto/elinikäinen oppiminen ja osallisuus -tulosalue Laadukkaiden liikuntapaikkojen rakentaminen ja kunnossapito/liikunta- ja nuorisopalvelut	Kävijämäärät, tavoite: kaikissa kävijämäärät kasvavat lähtötilanne (2017): Kirjasto: 635 534 Museo: 38 491 Orkesteri: 16 918 Kulttuuripalvelut: kävijämäärä omissa ja muiden kanssa yhteistyössä järjestetyissä tapahtumissa: 47 467; kävijämäärä tapahtumissa, joihin on myönnetty kohdeavustusta: 13 293; säännöllistä kulttuuriavustusta saavien kävijä-/osallistujamäärä: 12 011 Uimahalli: 148 829 Teatteri: 37 586 Kansalaisopisto: 5500 opiskelijaa

Työllisyydenhoito		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Pitkään työttömänä olleiden ja nuorten aktivoiminen, työelämävalmiuksien kehittäminen ja palkkatukityöllistäminen. Tavoitteena oikean palvelun löytäminen, koulutukseen hakeutuminen tai avoimille työmarkkinoille työllistyminen.	Nuorten tavoittaminen, motivointi ja ohjaus työllistämistoimenpiteisiin, Olkkarin ja TE-toimiston yhteistyön lisääminen nuorten työllistämiseen liittyen/liikunta- ja nuorisopalvelut	Etsivän nuorisotyön kävijämäärä Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, lähtötilanne (MLI/koko maa) 6,3 %/8,3 %, tavoite 5 % Nuorisotyöttömyyden (17-24 v.) väheneminen Lähtötilanne (2016): 21,8 %/17 % tavoite korkeintaan maan keskiarvotaso

Hyvinvoinnin ja osallisuuden palvelut, hallinto		TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020-2019	Muutos % 2020-2019
Hallinto yhteensä						
Menot	€	2 281 000	2 281 011	2 195 400	-85 611	-3,8 %
Tulot	€	0	0	0	0	
Netto	€	2 281 000	2 281 011	2 195 400	-85 611	-3,8 %

Keskeiset muutokset toiminnassa

Sisältää lautakunnan menot sekä isot kumppanuudet: Mikkelin teatterin kannatusyhdistys ry, Mikkelin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry ja Konsertti- ja konressitalo Mikaeli, joiden kumppanuussopimuksista leikataan yhteensä 110 000 €.

TA2020 luvut sisältävät hallinnon kustannukset

Huom! TP 2018 ja TA2019 euromäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia TA2020 euroihin Kuntamaisema-ohjelmasta luopumisen vuoksi.

OHJELMAKORTIT

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue /Taide, kulttuuri ja tapahtumat

Tavoitteena on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, harrastuneisuutta, lisätä poikkihallinnollisuutta, kehittää toimintaympäristöjä ja sähköisten palvelujen käyttöä sekä tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Tulosalue vastaa museopalvelujen, yleisten kulttuuripalvelujen ja orkesteripalvelujen tuottamisesta.

Mikkelin kaupungin museoiden tehtävänä on säilyttää, tallentaa ja tehdä tunnetuksi paikallista aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä harjoittamalla tutkimusta, opetusta, näyttely- ja julkaisutoimintaa sekä tarjoamalla monipuolisia kuvataidepalveluja. Taidemuseo toimii Etelä-Savon aluetaidemuseona ja edistää museotoimintaa, visuaalista kulttuuria sekä taiteeseen liittyvän tiedon saatavuutta toiminta-alueellaan.

Yleisten kulttuuripalveluiden tehtävänä on tarjota laadukkaita ja monipuolisia kulttuuripalveluja, tukea asukkaiden omaa harrastustoimintaa, luoda mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen taiteen eri aloilla, jakaa avustuksia sekä edistää kotiseututyötä. Kulttuuripalvelut luovat ja edistävät kuntalaisten yleistä hyvinvointia ja terveyttä sekä lisäävät yhteisöllisyyttä ja osallistumista sekä kunnan vetovoimaisuutta.

Kaupunginorkesteri tuottaa korkeatasoista ja monipuolista konserttitoimintaa ja yleisötyötä Mikkelissä ja Etelä-Savossa yhteistyössä paikallisten ja maakunnallisten musiikkitoimijoiden, lähiorkesterien sekä kotimaisten ja kansainvälisten yhteistyökumppanien kanssa.

Palvelusuunnitelma

Museopalvelujen keskeisiä tavoitteita ovat kulttuuriperinnön tallettaminen ja säilyttäminen sekä kulttuuriperinnön arvostuksen lisääminen. Lisäksi tavoitteena on tulosalueen peruspalveluiden turvaaminen museolain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla huomioiden erityisesti lapset ja nuoret, ikääntyneet ja erityisryhmät. Keväällä 2019 taidemuseon asiakaspalvelu, näyttelytoiminta ja museoiden toimistot siirtyivät Graniittitalosta väistötiloihin kauppakeskus Akseliin. Graniittitalossa sijaitsevat museokokoelmat siirretään muihin tiloihin vuoden 2019 loppuun mennessä. Sodan ja rauhan keskus Muisti aloittaa toimintansa Päämajatalossa keväällä 2021. Päämajamuseon perusnäyttelyä uusitaan 2020-2021 vaiheittain. Museopalveluiden kehittämistä jatketaan syksyllä 2019 valmistuneen Mikkelin kaupungin museostrategian mukaisesti.

Kulttuuripalveluiden toiminnan painopisteinä ovat lasten ja nuorten sekä ikäihmisten kulttuuripalvelut sekä erilainen tapahtumatoiminta. Hyvät ja toimivat poikkihallinnolliset yhteistyöprojektit kuten Kulttuurikameli päivähoiton kanssa, Kulttuuripolku kasvatus- ja opetuspalveluiden kanssa ja Ikäihmisten kulttuuripalveluiden osalta tehdään vahvasti yhteistyötä Essoten suuntaan. Avustuksilla on tärkeä rooli myös jatkossa kulttuuripalveluiden toiminnassa – avustusten myötä tuetaan paikallisia toimijoita sekä turvataan monipuolista ja runsasta tapahtumatoimintaa. Kotiseututyö ja kulttuuriperinnön eteenpäin saattaminen ovat mukana koko toiminnassa. Tapahtumien järjestämisessä painotus on kumppanuuksissa ja avustusten kautta tapahtumien mahdollistamisessa. Toiminnan järjestämisessä ja sisältöjä pohdittaessa pyritään ottamaan entistä enemmän huomioon kaupunkilaisten mielipiteet.

Orkesteri tuottaa taide-elämyksiä ja osallistuu kaupungin monipuolisen kulttuuritarjonnan ylläpitämiseen. Sen tehtävänä on taidemusiikkitradition vaaliminen ja kehittäminen sekä yleisötyö kaikenikäisen kuulijakunnan parissa. Orkesteri on asukkaiden hyvinvoinnin kehittämistä mahdollistava helposti saavutettava kulttuuritoimija. Orkesteri näyttäytyy merkittävänä tekijänä kaupungin mainekuvan kehittämisessä. Orkesteri tekee yhteistyötä paikallisten ja alueellisten musiikkitoimijoiden kanssa, erityisesti Saimaa Sinfonietta -orkesteriyhteistyötä Lappeenrannan kaupunginorkesterin kanssa.

Palvelusuunnitelmassa korostuu tulosalueen eri yksiköiden yhteistyö esimerkiksi Kulttuuripolun ja Museoiden yön toteuttamisessa.

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Yhteisöllisyys		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Syrjäytymisen ehkäisy	Maksuttomat tapahtumat ja teemapäivät	Kävijämäärät.
	Aktiivinen arki ja muut vapaa-ajantoimintoihin kannustavat tapahtumat	Kävijämäärät.
	Palvelujen saavutettavuuden parantaminen digitaalisilla palveluilla ja digiopastuksella.	
	Meidän Mikkelin –hankkeen kautta syntyvät eri-ikäisille kohdentuvat osallisuuden edistämismallit	Tuensiirtohankkeiden tavoitteiden

		saavuttaminen ja osallistujamäärät.
Kulttuuripalveluiden käyttö	Museo, kävijämäärätavoite 36 150. Kulttuuripalveluiden käyttö: kävijämäärät omissa ja muiden kanssa yhteistyössä järjestetyissä tapahtumissa 35 000, Kävijämäärä tapahtumissa, joihin myönnetty kohdeavustusta 20 000, Säännöllistä toiminta-avustusta saavien kävijä / osallistujamäärä 10 000 Orkesteri kuulijamäärätavoite 15 000	Kävijämäärät.
Luontoympäristön, kulttuurin ja rakennetun ympäristön hyvinvointivaikutusten edistäminen	Julkisen taiteen edistäminen.	Julkisen taiteen poikkihallinnollisen työryhmän kokoontuu säännöllisesti.
	Musiikilla on psyykkistä hyvinvointia ja aivojen toimintakuntoa ylläpitävää vaikutusta.	Kävijämäärä / erityisryhmien vierailumäärät.
Digitaalisten mahdollisuuksien parempi hyödyntäminen	Finna –aineiston kartuttaminen/museot. Tuotetaan digitaalisia näyttelyelementtejä Päämajamuseoon osana Sodan ja rauhan keskus Muistin valmistelua. Suur-Savon museon perusnäyttelyn uudistamista jatketaan tuottamalla digitaalisia näyttelyelementtejä.	Digitoidun aineiston määrä.

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Elinvoimaisuus		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Matkailun edistäminen	Muistin toteuttaminen	Muisti avautuu keväällä 2021

3. ELINVOIMAOHJELMA

Painopiste: Matkailu, vapaa-ajanasuminen, kulttuuri ja liikunta sekä niihin liittyvä tapahtumatuotanto		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Mikkelin vahvuuksien täysimääräinen hyödyntäminen ja brändin rakentaminen	Laadukkaiden tapahtumien, konserttien ja näyttelyiden järjestäminen.	Kävijämäärät.
	Mikaelissa on yksi Suomen parhaista konserttisaleista ja orkesterin toiminta parantaa Mikaelin tunnettua ja brändiä. (tuottaja, intendentti)	Mikaelin kanssa tehtävän markkinoinnin kehittäminen.

Kaupunkimarkkinointi		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari

Kaupunkiorganisaation markkinoinnin ja viestinnän viestien ja visuaalisen ilmeen yhtenäistäminen	Orkesteri ottaa elementtejä kaupungin visuaalisesta ilmeestä käyttöön, mutta säilyttää silti oman tunnistettavan ilmeensä. (nuotistonhoitaja-tuottaja, viestintätiimi)	
Mikkelin vetovoiman ja tunnettuuden lisääminen	Kaupunginorkesterin laatu tunnetaan jo nyt Suomen musiikkitoimijoiden keskuudessa. Tunnettuuden lisäämistä suuren yleisön keskuudessa lisättävä laadukkaalla tuotannolla ja levytyksillä.	Levytysten ja laadukkaiden vierailijoiden saaminen. Riittävä rahoitus.
	Mikkelin orkesterin vierailutoiminta valtakunnallisesti.	Laadukkaat orkesterivierailut Suomessa.
Tapahtumat	Orkesteri tuottaa monipuolista konserttitoimintaa eri puolilla Mikkeliä. Ohjelmasuunnittelulla pyritään saavuttamaan mahdollisimman laaja yleisö.	Yleisölähtöisen konserttiohjelman toteuttaminen.
	Yhteistyö kaupungin kulttuuritoimijoiden kesken ja urheilutoimijoiden kanssa.	Taidealojen raja-aitojen rikkominen ja yhteiset projektit.

Taide, kulttuuri ja tapahtumat		TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020-2019	Muutos % 2020-2019
Hallinto yhteensä						
Hallinto, menot yhteensä	€	13 845	35 248	17 900	-17 348	-49,2 %
Hallinto, tulot yhteensä	€	0	0		0	
Hallinto, netto	€	13 845	35 248	17 900	-17 348	-49,2 %
Muu kulttuuritoiminta						
Asiakkaat, kpl	kpl	30 000	33 000	35 000	2 000	6,1 %
Menot	€	648 153	678 314	664 900	-13 414	-2,0 %
Tulot	€	-71 100	-94 500	-97 500	-3 000	3,2 %
Netto	€	577 053	583 814	567 400	-16 414	-2,8 %
Museot						
Museot, käynnit	kpl	23 400	36 150	36 150	0	0,0 %
Näyttelyiden määrä	kpl	12	12	12	0	0,0 %
Tallenteiden määrä	kpl	48 174	47 656	48 481	825	1,7 %
Sijoitettavien teosten määrä	kpl	749	749	706	-43	-5,7 %
Menot	€	1 218 211	1 265 236	1 425 100	159 864	12,6 %
Tulot	€	-104 000	-108 500	-112 000	-3 500	3,2 %
Netto	€	1 114 211	1 156 736	1 313 100	156 364	13,5 %
Orkesteritoiminta						
Orkesterin konsertit ja esitykset	kpl	45	50	90	40	80,0 %
Kuulijoiden määrä	kpl	12 000	14 000	15 000	1 000	7,1 %
Menot	€	996 408	1 014 765	1 020 600	5 835	0,6 %
Tulot	€	-107 000	-114 000	-117 500	-3 500	3,1 %
Tulot% menoista	%	10,7	11,2	11,5	0,3	2,3 %
Netto	€	889 408	900 765	903 100	2 335	0,3 %

Keskeiset muutokset toiminnassa

Keskeiset tapahtumat kaudella: Taidemuseo ja museoiden toimistot siirtyivät väistötiloihin kauppakeskus Akseliin keväällä 2019. Ylesio toiminta Akselissa alkoi 8.6.2019. Kevätkaudella taidemuseo oli suljettuna muuton vuoksi, Päämajamuseo oli suljettuna kiinteistössä tapahtuneen vesivahingon vuoksi ajalla 8.2.-14.5.2019. Taidemuseossa on väistötiloissa vuosittain 3-4 vaihtuvaa näyttelyä. Martti Airion taidekokoelma ja Johannes Haapasalon veistoskokoelma ovat pakattuna säilytystiloissa odottamassa taidemuseon pysyvää tilaratkaisua. Päämajamuseon osalta valmistellaan yhteistyötä Sodan ja rauhan keskus Muistin kanssa. Muisti aloittaa toimintansa keväällä 2021. Museoiden menot ovat kasvaneet museoiden hallintoon siirrettyjen avustusten vuoksi; Muistin avustus 50 000 euroa ja Jalkaväkimuseon avustussumman korottaminen 35 000 euroa. Museoiden toimintatuottoja on lisätty 3 500 euroa.

TA2020 luvut sisältävät hallinnon kustannukset

Huom! TP 2018 ja TA2019 euromäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia TA2020 euroihin Kuntamaisema-ohjelmasta luopumisen vuoksi.

Mikkelin kaupunki/Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue/Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta/elinikäisen oppimisen ja osallisuuden tulosalue

Tavoitteena on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja harrastuneisuutta, lisätä poikkipolttavuutta, kehittää toimintaympäristöjä ja sähköisten palvelujen käyttöä sekä tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Tulosalue vastaa kansalaisopiston ja kirjastopalvelujen tuottamisesta sekä vaikuttamistoimielinten ja osallisuuden tukemiseen liittyvistä avustuksista.

Palvelusuunnitelma

Tulosalueen palvelut edistävät asukkaiden hyvinvointia ja ehkäisevät syrjäytymistä. Palveluissa pyritään huomioimaan erilaiset kohderyhmät ja kehittämään markkinointia ja käyttäjälähtöisiä palveluita.

Palvelut ovat pääasiassa lähipalveluita, joiden järjestäminen maantieteellisesti laajalla alueella on niukkenevilla resursseilla vaikeaa. Palveluiden tuottamisessa huomioidaan kaupunginvaltuuston vuonna 2018 tekemä kaupunkirakenneselvitys ja vuonna 2019 hyväksytty palvelusuunnitelma. Tämä vaikuttaa laajasti palveluihin.

Mikkelin kansalaisopiston koulutustehtävä perustuu paikallisesti ja alueellisesti muun muassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja seniorikansalaisten keskimääräistä suurempaan määrään. Koulutustehtävässä otetaan huomioon myös sivistystarpeen nopeat ja joskus yllättävät muutokset. Kansalaisopiston toiminta on seudullista ja perustuu paitsi tiiviiseen yhteistyöhön sivistystoimen sisällä ja kaupungin muiden toimialojen kanssa myös erilaisiin kumppanuuksiin muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten, kolmannen sektorin toimijoiden ja muiden potentiaalisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Opisto toimii sivistystehtävänsä ohella merkittävänä hyvinvoinnin, elinvoiman ja osallisuuden lisääjänä ja edistäjänä alueella.

Kirjastopalveluissa on laadittu suunnitelma kirjastopalvelujen tulevaisuudesta, jossa otetaan kantaa, miten keskeisiä kirjastopalveluita jatkossa kehitetään. Suunnitelmaa ryhdytään toteuttamaan vuonna 2020.

Vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti ovat tärkeitä väyliä osallisuuden turvaamiseksi sekä eri ryhmien näkökulmien huomioon ottamiseksi päätöksenteossa. Avustuksilla ja monipuolisilla yhteistyösopimuksilla ylläpidetään ja kehitetään palvelutarjontaa ja luodaan kolmannen sektorin toimijoille mahdollisuuksia kokeilla uudentyyppisten palveluiden tuottamista.

OHJELMAKORTIT

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Yhteisöllisyys		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Syrjäytymisen ehkäisy	Kirjaston kaiken toiminnan tavoitteena on syrjäytymisen ehkäisy luku- ja kansalaistaitojen kautta. Kansalaisopiston kaikki toiminta ehkäisee syrjäytymistä.	
	Uusille urille – nuorten työelämätaitojen vahvistaminen –ESR-hanke yhteistyössä XAMKin, ESEDUn ja SAMIEDUn kanssa. Huomiota kiinnitetään nuorten syrjäytymisen ehkäisyn näkökulmasta kahteen keskeiseen nivelvaiheeseen. Hankkeen päätavoitteena on edistää eteläsavolaisten nuorten koulutukseen ja työelämään kiinnittymistä ja sitä kautta vahvistaa heidän asemaansa ja aktiivisuuttaan työmarkkinoilla ja yhteiskunnassa.	Hankkeessa syntyneiden oivallusten vieminen käytäntöön.
Kumppanuustalo-toimintamalli	Kumppanuusmallin valmistelu yhteistyössä kolmannen sektorin, maakunnan ja ESSOTE:n kanssa. Valmistelua varten haetaan hanketta (hakijana Estery ry). Toimintamallilla edistetään julkisen ja kolmannen sektorin tiivistä yhteistyötä.	Hankerahoitus saatu. Hankkeen toiminta käynnistetty.
Osallisuuden ja toimijuuden edistäminen	Sosiaaliset kohtaamiset mahdollistava sisältötyö: satutunnit, lukupiirit, klassikkolukupiiri, taidemusiikkiklubi, kevyen musiikin klubi, sanataidepajat, babykino, Nuorten naisten kirjoituspiiri, lukukoiratoiminta, lukuneuvoja lanseerataan.	Osallistuneiden määrä

	Kansalaisopiston kurssitoiminta on perinteisesti lisännyt osallisuuden kokemuksia ja tarjonnut monia muitakin hyvinvointia lisääviä elementtejä kurssilaisille. Kansalaisopisto tekee järjestöjen kanssa monenlaista yhteistyötä ja edistää sitäkin kautta osallisuutta ja toimijuutta.	Kansalaisopiston opiskelijakyselyt
	Pienennämme digikylua ja edistämme nyky-yhteiskunnassa tarvittavien kansalaistaitojen osaamista yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa (ESTERY ry:n vertaisopastukset, kirjaston järjestämät tietotunnit)	Opastusten määrä Osallistujien määrä
	Osallistavan budjetoinnin kokeilujen jatkaminen ja sopivien mallien löytäminen	Osallistavalla budjetoinnilla jaettu raha euroina Osallistavan budjetoinnin hankkeiden määrä

Painopiste: Aktiivinen ja hyvinvointia tukeva arki		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Kansalaislähtöisen toiminnan mahdollistaminen	Kirjasto tarjoaa tiloja kuntalaisten omaehtoiseen toimintaan. Myös kansalaisopisto tarjoaa tiloja järjestöjen ja kaupungin asukkaiden käyttöön. Myös opiston omat tapahtumat ja harrastusryhmät tukevat tavoitetta. Kumppanuusmallin kehittäminen antaa lisää mahdollisuuksia kansalaislähtöisyyden tukemiseen.	Varausten määrä
	Omatoimijajien lisääminen kirjastoissa	Omatoimijajien määrä tunteina

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Kaupungistuminen		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Palvelujen digitalisointi	Kansalaisopiston netti-ilmoittautumisten suhteellinen määrä lisääntyy joka vuosi. Myös kurssien netissä maksaminen on ollut pitkään mahdollista ja lisääntynyt koko ajan. Myös nettikurssien määrä on vuosi vuodelta lisääntynyt.	
Kestävä kehitys ja ilmastomuutoksen torjunta	Kestävä kehitys on koko ajan mukana opiston toiminnassa ja myös kurssitarjonnassa. Esimerkiksi kierrätysmateriaaleja käyttävien käden taitojen kurseja on lisätty.	Kestävään kehitykseen kytkeytyvien kurssien määrä.

3. ELINVOIMAOHJELMA

Osaaminen ja TKI-toiminta		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyö	Osa kansalaisopiston kursseista hyväksytään opintosuorituksiksi Mikkelin lukiossa ja Etelä-Savon ammattiopistossa. Kumppanuustalon kautta oppilaitosyhteistyö lisääntyy, kun opiskelijat voivat saada harjoittelupaikkoja kumppanuustalosta.	Tavoitetasoa ei tarvitse määritellä, kyse on tärkeästä lisäpalvelusta.

Vapaa sivistystyö		TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020-2019	Muutos % 2020-2019
Vapaa sivistystyö, opiskelijat	<i>kpl</i>	6 300	5 800	5 500	-300	-5,2 %
€ / opiskelija*	<i>€/opiskelija</i>	324	357	357	0	0,0 %
Opetustunnit	<i>kpl</i>	23 000	21 500	21 200	-300	-1,4 %
€ / opetustunti*	<i>€/opetustunti</i>	89	96	93	-3	-3,1 %
Kurssilaisia	<i>kpl</i>	11 000	10 500	10 000	-500	-4,8 %
€ / kurssilainen*	<i>€/kurssilainen</i>	185	197	196	-1	-0,5 %
Menot	€	2 039 636	2 073 018	1 929 900	-143 118	-6,9 %
Tulot	€	-552 000	-500 000	-520 000	-20 000	4,0 %
Netto	€	1 487 636	1 573 018	1 409 900	-163 118	-10,4 %

Kirjastopalvelut		TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020-2019	Muutos % 2020-2019
Pääkirjasto						
Pääkirjasto, lainat	<i>kpl</i>	469 000	466 700	470 000	3 300	0,7 %
Käynnit	<i>kpl</i>	381 000	423 000	415 000	-8 000	-1,9 %
Menot	€	2 480 149	2 443 470	2 362 900	-80 570	-3,3 %
Tulot	€	-493 700	-451 300	-441 800	9 500	-2,1 %
Netto	€	1 986 449	1 992 170	1 921 100	-71 070	-3,6 %
Lähikirjastot						
Lähikirjastot, lainat	<i>kpl</i>	234 800	230 000	74 000	-156 000	-67,8 %
Käynnit	<i>kpl</i>	151 000	149 100	62 000	-87 100	-58,4 %
Menot	€	1 331 891	1 406 705	1 262 500	-144 205	-10,3 %
Tulot	€	-28 600	-28 200	-20 000	8 200	-29,1 %
Netto	€	1 303 291	1 378 505	1 242 500	-136 005	-9,9 %
Kirjastot yhteensä						
Kirjastot yhteensä, lainat	<i>kpl</i>	703 800	696 700	544 000	-152 700	-21,9 %
Käynnit	<i>kpl</i>	532 000	572 100	477 000	-95 100	-16,6 %
Menot	€	3 812 040	3 850 175	3 625 400	-224 775	-5,8 %
Tulot	€	-522 300	-479 500	-461 800	17 700	-3,7 %
Netto	€	3 289 740	3 370 675	3 163 600	-207 075	-6,1 %
Kirjastopalvelut yhteensä						
Toiminnan menot yhteensä	€	4 019 276	4 110 154	3 680 500	-429 654	-10,5 %
Toiminnan tulot yhteensä	€	-582 300	-539 500	-519 000	20 500	-3,8 %
Netto	€	3 436 976	3 570 654	3 161 500	-409 154	-11,5 %

Keskeiset muutokset toiminnassa

Suoritteissa on huomioitu supistukset palveluverkossa, mikä saattaa vaikuttaa niin lainaus- kuin kävijämääriin.

TA2020 luvut sisältävät hallinnon kustannukset

Huom! TP 2018 ja TA2019 euromäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia TA2020 euroihin Kuntamaisema-ohjelmasta luopumisen vuoksi.

*luvut eivät ole vertailukelpoisia

Mikkelin kaupunki / sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue / Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikunta- ja nuorisopalveluiden tehtävänä on luoda toimintamahdollisuuksia ja tukea monipuolista liikunta- ja nuorisotoimintaa, edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia.

Liikunta- ja nuorisopalvelut edistää palveluillaan ja rakennetulla ympäristöllä asukkaiden hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymiskehitystä. Monipuolinen nuorisotyö, liikuntapaikkatarjonta ja liikunnan ohjaus kannustavat kuntalaisia ohjattuun ja omaehtoiseen toimintaan. Liikuntapaikkarakentaminen ja jo olemassa olevien liikuntapaikkojen kunnostaminen paremmin nykyvaatimuksia vastaaviksi lisää kuntalaisten liikkumista. Tällainen vaikutus on esimerkiksi lähiliikuntapaikkojen perusparannuksella.

Palvelusuunnitelma

Liikunta- ja nuorisopalvelut ovat lähipalveluita, joiden tavoitettavuus sekä kaupunki- että haja-asutusalueella tulee turvata.

Liikkuva Mikkelä 2030 –liikuntastrategian laatiminen aloitetaan. Suunnittelu tehdään laajasti kuntalaisia ja sidosryhmiä osallistaen. Aluekoulujen suunnittelussa huomioidaan nuorisotilojen ja nuorisotyön siirtyminen koulujen yhteyteen sekä sisä- ja ulkoliikuntamahdollisuuksien turvaaminen niiden yhteydessä.

Voimaa vanhuuteen –ohjelmakaudella aloitettua senioritoimintaa jatketaan, vertaisryhmiä lisätään, liikuntaseuroihin kuulumattomia lapsia ja nuoria ohjataan liikunnan pariin. Liikuntapaikkoja kunnostetaan ja rakennetaan suunnitelmallisesti.

Liikuntapaikkamaksuja korotetaan keskimäärin 3 %.

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Yhteisöllisyys		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Syrjäytymisen ehkäisy	Nuorisolain mukaiset ilmoitukset opiskelun, varusmiespalvelun ja siviilipalveluksen keskeyttäneistä sekä muuta kautta tulleet yhteydenottoopynnöt käsitellään, otetaan yhteyttä nuoreen ja tehdään tarvittavat toimenpiteet nuoren kanssa yhteistyössä. Kutsuntaikäisten ikäryhmä tavoitetaan kutsunnoissa ja tarvittaessa aloitetaan etsivän nuorisotyön asiakkuus.	Ilmoitusten määrä, palveluihin ohjautuminen, kutsunnassa tavoitettujen määrä
	Senioriliikunnan vertaisvetureiden kouluttaminen ja vertaisryhmien lisääminen.	ryhmien määrä
	Nuorisotyön ja nuorisotilojen huomioiminen kouluverkkoratkaisussa, alueellisen nuorisotyön vahvistaminen	Alueellisen nuorisotyön toimipisteiden määrä ja sijoittelu
	Liikuntaseuroihin kuulumattomien lasten ja nuorten ohjaaminen liikunnan pariin	Valtti-toimintaan osallistuvien määrä, lasten ja nuorten liikuntaryhmien kävijät
Osallisuuden ja toimijuuden edistäminen	Perintörahasen käytön vakiinnuttaminen osallistavien menetelmin mikkeliläisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi	Nuoret päättävät rahan käytöstä, seuranta ja tiedottaminen
	Nuorisodialogi Erasmus+ -hankkeen hakeminen vuosille 2020 – 2021: nuorten vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen ja ystävyyssuhteiden kehittämisen	avustuksen määrä, toiminnan raportit
	Omatoimiseen liikuntatoimintaan kannustaminen, eri lajeihin tutustuminen koululaiskiloiluissa ja tapahtumissa, harrastuksiin tutustumista tukevien palvelutuotteiden kehittäminen, lippuhintojen pitäminen maltillisena	osallistujamäärä, eri lajien määrä, yhteistyökumppaneiden määrä

Painopiste: Aktiivinen ja hyvinvointia tukeva arki		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen	Aktiivinen osallistuminen poikkihallinnolliseen suunnitteluun ja kehittämiseen.	Kohentunut infrastruktuuri

Luontoympäristön, kulttuurin ja rakennetun ympäristön hyvinvointivaikutusten edistäminen	Koulu- ja vapaa-ajankäytössä olevien lähiliikuntapaikkojen ja liikuntatilojen huomiointi kouluverkkoratkaisujen yhteydessä	Koulujen yhteydessä tai lähiympäristössä sijaitsevien liikuntapaikkojen kehittämisen ja monipuolistamisen huomiointi aluekouluratkaisun yhteydessä sekä mahdollisesti uusien koulurakennusten alle jäävien liikuntapaikkojen korvaaminen

Painopiste: Sujuva ja turvallinen elämä vauvasta ikäihmisiin		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Fyysinen, psyykinen, sosiaalinen turvallisuus	Monipuoliset, laadukkaat ja helposti saavutettavat soveltavan liikunnan ryhmät aikuisille ja lapsille	ryhmien määrä
	Esteettömyyden ja turvallisuuden edistäminen palveluissa ja toimipaikoissa	Esteettömyyssuunnitelma tehty

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Kaupungistuminen		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Palvelujen digitalisointi	LogBook –nuorisotyön tilastointityökalun vakiinnuttaminen. Hellewi –kurssin hallintapalvelu sekä verkkoasiointi kassa- ja maksupalveluissa kehittyä ja toimii sujuvasti tuottaen mm. kulunseurantatietoa.	tilastojen kattavuus, verkkomaksaminen on mahdollista
Kestävä kehitys ja ilmastomuutoksen torjunta	Liikuntapaikkarakentamisessa ja –hoidossa edetään kestävä kehityksen suuntaan	Kestävä kehityksen tavoitteiden huomioiminen liikuntastrategiassa

3. ELINVOIMAOHJELMA

Osaaminen ja TKI-toiminta		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Kalevankangas -kehittämislusta	Jalkapallohallin rakentaminen, Kalevankankaan liikunta-alueen kehittäminen	Jalkapallohalli rakentuu, lajiolosuhteet paranevat

Työllisyydenhoito		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Pitkään työttömänä olleiden ja nuorten aktivoiminen, työelämävalmiuksien kehittäminen ja palkkatukityöllistäminen. Tavoitteena oikean palvelun löytäminen, koulutukseen hakeutuminen	Nuorten tavoittaminen, motivointi ja ohjaus työllistämistoimenpiteisiin, Olkkarin ja TE-toimiston yhteistyön lisääminen nuorten työllistämiseen liittyen	Etsivän nuorisotyön kävijämäärä, työvoimapalveluihin ohjattujen nuorten määrä

tai avoimille työmarkkinoille työllistyminen .		

Kaupunkimarkkinointi		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Mikkelin vetovoiman ja tunnettuuden lisääminen	Laadukkaiden liikuntapaikkojen rakentaminen ja kunnossapito	Liikuntapaikkojen kunnostus, koneiden ja kaluston ajanmukaisuus, liikuntasuunnitelma valmistuu

Liikuntapalvelut		TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020 2019	Muutos % 2020-2019
Ulkoliikunta-alueet ja liikuntareitit						
Ulkoliikunta-alueet	<i>kpl</i>	121	114	114	0	0,0 %
Liikuntareitit	<i>km</i>	299	299	299	0	0,0 %
Jäähallit						
Käyttötunnit	<i>h</i>	7 250	7 250	7 250	0	0,0 %
Uimahallit						
Käynnit	<i>kpl</i>	176 000	195 000	195 000	0	0,0 %
Liikuntatoiminta						
Liikuntatoiminta, käynnit	<i>kpl</i>	30 000	30 000	30 000	0	0,0 %
Seura- ja järjestötoiminta						
Avustettujen seurojen määrä	<i>kpl</i>	45	45	45	0	0,0 %
Liikuntapalvelut yhteensä						
Menot	€	7 070 898	7 026 285	7 025 700	-585	0,0 %
Tulot	€	-1 212 000	-1 263 100	-1 320 530	-57 430	4,5 %
Tulot% menoista	%	-17 %	-18 %	-19 %	0	4,6 %
Netto	€	5 858 898	5 763 185	5 705 170	-58 015	-1,0 %

Keskeiset muutokset toiminnassa

TA2020 luvut sisältävät hallinnon kustannukset

Huom! TP 2018 ja TA2019 euromäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia TA2020 euroihin Kuntamaisema-ohjelmasta luopumisen vuoksi.

Nuorisotoiminta		TP 2018	TA 2019	TA 2020	2019	2020-2019
Nuorisotilat						
Nuorisotilat, käynnit	<i>kpl</i>	22 600	22 100	22 100	0	0,0 %
Nuorisotoiminta						
Nuorisotoiminta, käynnit	<i>kpl</i>	2 500	2 500	2 500	0	0,0 %
Järjestöjen nuorisotoiminta						
Avustettuja järjestöjä	<i>kpl</i>	20	20	20	0	0,0 %
Nuorisotyö yhteensä						
Menot	€	1 441 687	1 581 126	1 539 800	-41 326	-2,6 %
Tulot	€	-196 900	-214 400	-200 600	13 800	-6,4 %
Netto	€	1 244 787	1 366 726	1 339 200	-27 526	-2,0 %

TA2020 luvut sisältävät hallinnon kustannukset

Huom! TP 2018 ja TA2019 euromäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia TA2020 euroihin Kuntamaisema-ohjelmasta luopumisen vuoksi.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

1. Toiminnan nykytila ja toimintaympäristön muutos

1.1 Henkilöstötarpeeseen vaikuttavat muutokset, jotka vaikuttavat vuosina 2020-2022 (lainsäädännöstä tai muualta tulevat muutokset)

Kirjaston osalta suurin muutos tulee olemaan palvelusuunnitelman toimeenpanon tuomat muutokset palveluverkkoon. Muutokset heijastuvat suoraan henkilöstötarpeeseen.

Kansalaisopisto Palvelusuunnitelmassa kansalaisopistolle on osoitettu säästöjä, jotka vaikuttavat kansalaisopiston kurssimäärään. Tällä on vaikutuksia määräaikaisen henkilöstön määrään.

Yleiset kulttuuripalvelut Kuntien kulttuuritoiminnasta säädetty laki uudistui 1.3.2019:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190166>.

Laki on paljon laajempi kuin aiempi ja se kehoittaa kuntia katsomaan erityisesti yleisten kulttuuripalveluiden toimintaympäristöä mm. osallisuuden, yli toimialojen ulottuvan yhteistyön sekä tiedon tuottamisen ja arvioinnin näkökulmista. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että tehtäviä tullaan tulevana vuosina osoittamaan kulttuuripalveluihin enemmän (toiminnan vaikuttavuutta, arviointia jne tulee raportoida entistä seikkaperäisemmin).

Museot Museotoimen henkilöstöresurssointi on minimissään. Museotoimesta puuttuu useita keskeisiä vakansseja, jotta toimintaa voitaisiin kehittää museolain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla. Tällaisia puuttuvia vakansseja ovat mm. konservattori, museolehtori, Päämajamuseon amanuenssi ja toinen museomestari.

Konservattorin työtehtäviin kuuluu museokokoelmista huolehtiminen, kokoelmien kunnon tarkastaminen, esineiden ja taideteosten kunnostaminen ja puhdistaminen. Vakanssin puuttuessa tätä työtä joudutaan hoitamaan ostopalveluna.

Museolehtorin työtehtäviin kuuluu koulun ja museon yhteistyön kehittäminen, museokasvatus sekä työpajojen ja tapahtumien järjestäminen. Tätäkin työtä joudutaan hoitamaan ostopalveluna. Museotoimen ja opetustoimen yhteistyönä syksyllä 2013 aloitettua Museolinkki –toimintaa jatketaan lukuvuonna 2019-20. Pidemmän ajan tavoitteena on museolehtorin/museopedagogin toimen perustaminen.

Taidemuseon yleisöpalvelu- ja näyttelytoiminta sekä museoiden toimistot siirtyivät Graniittitalosta keväällä 2019 väistölöihin kauppakeskus Akseliin. Taidemuseon näyttelytilat ovat nyt keskellä ihmisten arkea. Oletuksena on, että museon kävijämäärät kasvavat. Tämä aiheuttaa haasteita asiakaspalveluhenkilökunnan riittävyyden suhteen.

Päämajahistoria on Mikkelin seudun kulttuuriperinnön keskeisintä aihepiiriä. Sodan ja rauhan keskus Muisti aloittaa toimintansa Päämajatalossa keväällä 2021. jatkossa Päämajamuseo ja Muisti toimivat läheisessä yhteistyössä. Muistin avaaminen asettaa paineita Päämajamuseon perusnäyttelyiden uusimiseen. Yhteistyö Muistin kanssa, toiminnan kehittäminen ja Päämajamuseon näyttelyn uudistaminen edellyttävät riittävää henkilöstöresurssointia. Päämajamuseosaa tulee olla päätoiminen amanuenssi vastaamassa asiakaspalvelun kehittämisestä, näyttelyistä ja kokoelmista. Päämajatalon kiinteistöön muodostuu valtakunnallisesti merkittävä matkailukohde. Muistin ja museoiden välillä tavoitellaan synergiahyötyjä asiakaspalvelussa, kohteiden avoinnapidossa ja henkilöstöresurssin käytössä.

Taidemuseon ja museoiden toimistojen siirryttyä Akseliin museoilla ontoimipisteitä 16:ssä eri paikassa. Museotoimessa henkilötyövuosia on käytettävissä yhteensä 10,15. Museomestari vastaa eri kohteiden tekniikan toimivuudesta, hälytysjärjestelmistä ja toimitalojen kunnon tarkkailusta. Hän on mukana näyttelyiden pystyttämisessä, purkamisessa, pakkaamisessa ja kuljetuksissa. Toimipisteiden määrän lisääntyessä museomestari ei ehdi tehdä kaikkia hänelle kuuluvia työtehtäviä. Museomestarin sijaistaminen lomien ja sairauslomien aikana tulee varmistaa riittävällä henkilöstöresurssoinnilla.

Museotoimessa on täyttämättä kaksi 0,5 henkilötyövuoden museovirkailijan vakanssia. Yksi museovirkailija eläköityi elokuun lopussa 2019. Tämä vakanssi täytyy ehdottomasti täyttää. Kahden 0,5 htv:n virkailijan vakanssin muuttamista yhdeksi kokopäiväiseksi toimeksi tulee harkita.

Kaupunginorkesteri toimii tällä hetkellä minimimiehityksellä. Orkesterin soittajiston koko on pienin mahdollinen, jolla orkesteritoimintaa voi tehdä. Myös toimistohenkilökunnan määrä on minimissään. Jotta orkesteri pystyisi kehittämään toimintaansa, tarvittaisiin toimistoon lisää henkilöresurssia markkinoinnin, myynnin ja varainkeruun parempaan toteuttamiseen.

Liikunta- ja nuorisopalvelut Tiedossa ei ole henkilöstötarpeeseen vaikuttavia muutoksia.

1.2 Ostopalvelut ja ulkoistaminen

Kirjastot ovat selvittäneet tarroituksen ulkoistamista. Tällä hetkellä tarroitus hoidetaan erilaisin tilapäisjärjestelyin (työllistetyt, harjoittelijat), mutta järjestely on haavoittuvainen, ja aiheuttaa paljon ongelmia aineistoprosessiin, koska työllistettyjä ja harjoittelijoita ei ole jatkuvasti. Saatu tarjous on todella kallis, joten myös muita vaihtoehtoja pitää selvittää.

Mikäli huumeongelma kaupungissa jatkuu, tulee jatkossa selvittää, korvataanko yksi tai kaksi virkailijarekrytointia ostopalveluna vartiointiliikkeellä niin, että vartija on paikalla koko työvuoron ja esimerkiksi hyllyttää aineistoa (vrt. S-Marketin ratkaisu).

Kansalaisopisto Osa tuntiopettajista on laskuttavia yrittäjiä, joiden kanssa ei tehdä palvelussuhdetta. Laskuttavien tuntiopettajien määrä nousee hitaasti vuosi vuodelta ja vähentää samalla tuntiopettajien kanssa tehtävien määräaikaisten palvelussuhteiden määrää. Muutos ei kuitenkaan vaikuta vakinaisen henkilöstön tarpeeseen.

Yleiset kulttuuripalvelut Ei muutoksia ostopalveluissa.

Museot Puuttuvien vakanssien joitakin toimintoja hoidetaan ostopalveluina. Näitä ovat mm. museokokoelmien konservointi, museopedagogiikka (museokasvatus) sekä raskaasti tai hankalasti liikuteltavien näyttelyesineiden ja taideteosten siirto. Nykyisessä henkilöstöresurssitilanteessa ostopalveluiden tarve ei vähene vaan kasvaa.

Kaupunginorkesteri Osa kaupunginorkesterin vierailevista taiteilijoista hankitaan ostopalveluina. Tiedetyt taiteilijat toimivat joko oman yrityksensä kautta tai agentuurin kautta, jolloin palkkiot maksetaan ostopalveluina laskulla.

Liikunta- ja nuorisopalvelut Ei muutoksia ostopalveluissa.

2. Tavoiteorganisaation kuvaaminen ja henkilöstöresurssit 2020-2022

2.0 Sanallinen kuvaus tavoiteorganisaatiosta ja mahdollisista muutoksista johtamisjärjestelmässä

Kirjastojen osalta tavoitteena on, että jatkossa kiinteitä toimipaikkoja on yhteensä kahdeksan, joista neljä on kaupungin omia ja neljä palvelutuotantoa muille kunnille. Lisäksi tullaan perustamaan hakeutuvat kirjastopalvelut, joissa työskentelee kaksi henkilöä. Organisaation tiivistäminen näkyy myös johtamisjärjestelmässä. Esimiesten määrä vähenee kolmesta kahteen. Tämä tarkoittaa sitä, että palvelupäälliköiden toimenkuvat käydään läpi ja niihin tehdään tarvittavat muutokset.

Aluejohtokuntien osalta vaikuttamismalli on tarkoitus muuttaa kokonaan, mikä säästää paljon työtä esimerkiksi elinikäisen oppimisen ja osallisuuden hallinnossa sekä keskushallinnossa. Lisäksi aluekoordinaattorin toimea ei ole tarvetta jatkaa kesän 2021 jälkeen.

Kansalaisopiston nykyinen organisaatio on tarkoituksenmukainen suhteessa palvelutuotantoon, eikä tarvetta muutoksiin ole.

Yleisissä kulttuuripalveluissa toimii 1 yksikön esimies sekä kaksi kulttuurituottajaa. Kulttuuripäällikön tehtäviin kuuluu mm. avustusten valmistelu, lautakuntaan menevien asioiden valmistelu, yhteistyö kulttuuriyhdistysten suuntaan, talousvastuu, esimiestehtävät, toiminnan johtaminen, jne. Yhden kulttuurituottajan vastuulla on lasten ja nuorten kulttuuri (mm. kulttuurikasvatussuunnitelmat KulttuuriKameli ja Kulttuuripolku), toisen tuottajan vastuulla taas ikäihmisten kulttuuri ja tiedetyt tapahtumakokonaisuudet kuten Puistokonserttien sarja ja Kulttuurijoulukauppa.

Kaupunginorkesterissa toimii intendentti esimiesasemassa ja intendentin vastuulla on toiminnan järjestäminen ja taloudesta huolehtiminen. Nuotistonhoitaja-tuottajan tehtävään kuuluu nuotistosta huolehtiminen ja soitettavan materiaalin saattaminen muusikoiden käyttöön. Lisäksi hänen tehtäviinsä kuuluu markkinointi ja konserttitapahtumien käytännön järjestelyt. Toimistos sihteeri avustaa henkilöstö- ja talousasioissa valmistelevissa tehtävissä. Vuoden 2020 alusta kaupunginorkesterilla on

pääkapellimestari kaksivuotisella sopimuksella. Hänen vastuullaan on paitsi konserttien johtaminen myös taiteellinen suunnittelu yhdessä intendentin ja orkesterin jäsenistä koostuvan ohjelmatoimikunnan kanssa.

Liikunta- ja nuorisopalvelut Kaupunginhallitus on päättänyt, että Mikkeliin tehdään Liikkuva Mikkeli 2030 –ohjelma tulevan vuoden aikana. Tässä ohjelmassa linjataan mm. liikuntapaikkojen ylläpitoa ja rakentamista. Näillä ratkaisuilla on merkitystä tarvittavan henkilöstön määrään ja organisaatioon.

Kalevankankaan kampuksen kehittämiseen on haettu hankerahoitusta; ratkaisuilla saattaa olla vaikutusta johtamiseen ja henkilöstöön. Tulevien eläköitymisten ja Liikkuva Mikkeli 2030 –ohjelman myötä tulee pohdittavaksi myös johtamisjärjestelmä.

2.1 Vakituisen henkilöstömäärän kehitys vuosina 2020-2022

Kirjasto Vakituisen henkilöstön määrää on tavoitteena vähentää kuudella palveluverkon supistamisen myötä.

Kansalaisopistolta jää lähivuosina yksi vakituinen vastuuopettaja eläkkeelle. Tarkka ajankohta ei ole tiedossa. Tarkoitus on, että vapautuvaa vakanssia ei täytetä.

Yleiset kulttuuripalvelut Jos henkilöstä aiotaan vähentää, tulee määritellä mitä palveluita jätetään järjestämättä.

Kulttuuripalveluiden näkökulmasta katsoen tulee vähintään nykyinen taso säilyttää. Jos Hulivilikarnevaalia aiotaan jatkaa, tulee vakituisen henkilöstön lisäksi olla käytettävissä määräaikainen tuottaja ko. tapahtumaa varten.

Museotoimessa on tällä hetkellä käytettävissä 10,15 henkilötyövuotta. Museostrategiassa esitetään useiden vakanssien perustamista vuoteen 2024 mennessä siten, että museoissa olisi yhteensä 14 htv. Vuonna 2019 esitettiin kokoaikaisen amanuenssin palkkaamista Päämajamuseoon. Eläköityvien työntekijöiden tilalle on rekrytoiva työntekijät mikäli nykyinen palvelutaso halutaan säilyttää ja toimia museolain edellyttämällä tavalla.

Kaupunginorkesteri toimii jo minimihenkilöstöllä eikä sen toiminnasta voi vähentää henkilöstöä. Toiminnan kehittämiseksi edelleen toimistoon olisi saatava lisää henkilöstöresursseja markkinoinnin, myynnin ja varainhankinnan ammattimaiseen järjestämiseen.

Liikunta- ja nuorisopalvelut Henkilöstön määrä pysyy samana vuodet 2020 – 2022.

2.2 Määräaikaisen henkilöstömäärän kehitys vuosina 2020-2022

Kirjastojen osalta sijaisia käytetään vain poikkeustapauksissa, ja niiden käyttö on sidoksissa erilaisiin pidempiin poissaoloihin, joita on mahdotonta ennustaa. Määräaikaiset työntekijät työskentelevät hankkeissa. Määräaikaisen henkilöstön määrän vähentäminen on sidoksissa hankkeisiin. Mikäli kehittämishankkeita, joista palkkarahat saadaan, ei tehdä, ei määräaikaista henkilöstöä tarvita, mutta samalla jää kehittämistyötä merkittävässä määrin tekemättä.

Aluekoordinaattorin tehtävää ei vakinaisteta määräaikaisuuden päättyessä vuonna 2021.

Kansalaisopisto Määräaikaisten tuntiopettajien määrä vähenee hieman, kun toiminnan volyymia vähennetään supistuvien valtionosuuksien takia. Vähennystä ei pystytä arvioimaan henkilötyövuosina. Toisaalta yhden vakinaisen vastuuopettajan eläkkeelle jääminen lisännee jossain määrin määräaikaisten tuntiopettajien käyttöä.

Yleiset kulttuuripalvelut Mikäli määräaikaisia työntekijöitä halutaan vähentää, joudutaan lakkauttamaan Hulivilikarnevaali ja lopettamaan hanketoiminta. Tämä ei ole kulttuuripalveluiden tahtotila, vaan toiveena olisi, että esimerkiksi Hulivilikarnevaalien osalta saisimme lisäresursseja tuottajan kehittämään tapahtumaa ympärivuotisesti.

Museo Kesäaikana, jolloin kaikki museotoimen yleisökohteet ovat avoinna, on kohteiden avoinna pidossa ja valvonnassa museotoimen budjetista palkattuja museoalan opiskelijoita (4 opiskelijaa). Lisäksi kohteiden valvonnassa on koululaisia 8-10 hlöä vuosittain. Keskimäärin 1-2 opiskelijaa palkataan vuosittain erilaisiin projekteihin, jotka rahoitetaan ulkopuolisilla avustuksilla. Määräaikaisten työntekijöiden vähentäminen onnistuu vain sulkemalla yleisölle avoimia museokohteita.

Kaupunginorkesteri käyttää määräaikaista työvoimaa sekä vierailevina taiteilijoina (ne jotka eivät toimi yrityksen kautta) sekä avustajina eli lisäsoittajina orkesterissa. Jos taiteellista toimintaa ja ohjelmasuunnittelua rajataan koskemaan ainoastaan jousiorkesterin musiikkia, voidaan vähentää määräaikaisen henkilöstön käyttöä. Tämä rajoittaa taiteellista toimintaa merkittävästi ja tekee mielenkiintoisen ohjelmasuunnittelun erittäin haasteelliseksi.

Jos orkesterin soittajistossa on sairaspöissaoloja, on aina palkattava sijainen, jotta konsertin voi toteuttaa. Sijaisen määrään voidaan vaikuttaa työhyvinvoinnista huolehtimalla ja takaamalla hyvät työterveyspalvelut.

Liikunta- ja nuorisopalvelut Määräaikaisia työntekijöitä käytetään hankerahoituksen yhteydessä. Vähennys -1 nykyisillä hankepäätöksillä.

Uimahalleilla lauantapäivien aukiolot hoidetaan pelkästään määräaikaisilla työntekijöillä, koska vakituisen henkilöstön määrä ei riitä 7-päiväiseen kaksivuorotyöhön. Jos näistä määräaikaisista luovutaan, uimahallien aukiolo supistuu 6 päivään viikossa. Tämä puolestaan vähentää uimahallilipuista saatavaa tuottoa ja/tai vähentää perusopetukseen kuuluvaa uimaopetusta.

Sijaisia palkataan mm. perhe- ja opintovapaiden ajalle. Myös uimahallien sairauspöissaolot täytyy paikata sijaisjärjestelyin, koska henkilöstömitoitus on säädelty (Tukes).

2.3 Eläkepoistuma ja sen hyödyntäminen.

Kirjasto Palveluverkon supistamisen kautta syntyvä henkilöstömäärän vähennystavoite tullaan kattamaan eläköitymisten kautta. Tämä tarkoittaa kuuden eläköitymisen vuoksi auki jäävän tehtävän täyttämättä jättämistä.

Kansalaisopisto Yhden henkilön eläkeikä täyttyy suunnittelukaudella. Tarkoitus on, että ei tehdä korvausrekrytointia.

Yleisissä kulttuuripalveluissa ei ole eläköitymisiä suunnittelukaudella.

Museo Vuonna 2019 yksi museovirkailija eläköityi museotoimesta. Vakanssi on täytettävä, mikäli museokohteita aiotaan pitää avoinna yleisölle nykyisessä laajuudessaan ja mikäli museopalveluiden taso halutaan säilyttää entisellään. Suur-Savon museossa, Päämajamuseossa ja Mikkelin taidemuseossa tulee säilyttää ympärivuotinen avoinnapito.

Kaupunginorkesteri Jotta orkesteri voi konsertoida, on eläkepoistumat korvattava uusilla rekrytoinneilla. Orkesteri ei voi esiintyä vajaalla soittajistolla.

Liikunta- ja nuorisopalvelut Katso kohta 2.0. Tällä hetkellä ei suunnitella jätettäväksi täyttämättä yhtään vapautuvaa paikkaa. Jos Liikkuva Mikkeli 2030 -ohjelmassa esitetään palvelutason muutoksia, ne huomioidaan henkilöstömitoituksessa. Suunnittelukaudella eläkeikä täyttyy neljällä henkilöllä.

2.4 Henkilöresurssien sisäiset muutokset

Kirjasto toivoo selvitettäväksi kahden vahtimestarin siirtämistä hallintopalvelukeskuksesta takaisin kirjaston työntekijöiksi. Tällä muutoksella pyritään siihen, että turvataan kirjaston logististen ja tilojen käyttöön liittyvien palveluiden kehittäminen sekä mahdollistetaan vahtimestareiden työpanoksen käyttö kirjaston aineistoprosessissa. Muutoksen yhteydessä tarkasteltaisiin toimenkuvia sekä mahdollisesti tehtävänimikkeitä.

Mikäli eläköitymiset toteutuvat, kirjastolle tarvitaan vähintään kaksi henkilöä (kirjastonhoitaja) korvausrekrytointina. Tulee selvittää kaupungin sisäinen sijoitusmahdollisuus.

Museo Päämajataloon avautuu keväällä 2021 Sodan ja rauhan keskus Muisti, jonka kanssa museot, erityisesti Päämajamuseo, tulee tekemään kiinteää yhteistyötä. Päämajatalon kiinteistöön muodostuu valtakunnallisesti merkittävä matkailukohde. Muistin ja museoiden välillä tavoitellaan synergiahyötyjä asiakaspalvelussa, kohteiden avoinnapidossa ja henkilöstöresurssin käytössä.

Liikunta- ja nuorisopalvelut Liikuntapaikkojen hoitajat, uimahallien työntekijät ja liikunnanohjaajat voivat työskennellä pääasiallisen työkenttänään lisäksi muissa kohteissa osaamisensa mukaisesti.

Nuoriso-ohjaajat nimetään tietyille alueille, mutta toiminta-alue on joustava ja sitä vaihdetaan tarpeen mukaan.

Etsivän nuorisotyön valtionavun ohjeissa todetaan seuraavaa: "Etsivää nuorisotyötä tekemään voidaan palkata tällä hetkellä samassa organisaatiossa vakinaisessa tehtävässä oleva henkilö, jos etsivään nuorisotyöhön siirtyvän henkilön tilalle palkataan toinen henkilö (1:1). Etsivän nuorisotyön aloittaminen ei voi olla perusteena olemassa olevan vakinaisen tehtävän lakkauttamiselle." Tämä valtionavustusperuste pitää ottaa huomioon, jotta etsivien nuorisotyöntekijöiden palkkaukseen saatua valtionavustusta ei menetetä.

Henkilömäärät nimikkeittäin, Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

Kirjasto

Tehtävänimike	Vakinainen, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Esitettävät muutokset -/+ v.2020-2022	Määräaikainen pl. sijaiset, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Muutos -/+ määräaik. (pl. sijaiset) v. 2020-2022	Esimies- asemassa olevien lkm, nykytilanne	Esitettävät muutokset esimiehissä -/+	Esitettävän muutoksen tarkempi kuvaus ja muita huomioita
Elinikäisen oppimisen ja osall	1				1		
Hanketyöntekijä			2	-1			
Informaatikko	1	2					Siirretään kaksi kirjastonhoitajaa hakeutuviin ja muutetaan toimenkuvat vastaamaan informaatikkoa.
Kirjastoavustaja	1						
Kirjastonhoitaja	13	-4					Kaksi eläköityy, kaksi siirtyy informaatikoksi.
Kirjastovirkailija	17	-4					Eläköitymiset.
Aluekoordinaattori			1				Määräaikainen 7/21 saakka
Palvelupäällikkö	4				3	-1	Tehtävien uudelleen järjestely. Mahdollisesti myös tehtävänimikkeet uusien tehtävien mukaan.
Palveluvirkailija	3						
Palvelusihteeri	3						
Projektityöntekijä			1	-1			
YHTEENSÄ	43	-6	4	-2	4	-1	Muutokset kytkeytyvät palveluverkon supistamiseen. Jos supistamista ei tehdä, ei myöskään henkilöstösäästöjä pystytä toteuttamaan.

Kansalaisopisto

Tehtävänimike	Vakinainen, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Esitettävät muutokset -/+ v.2020-2022	Määräaikainen pl. sijaiset, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Muutos -/+ määräaik. (pl. sijaiset) v. 2020-2022	Esimies- asemassa olevien lkm, nykytilanne	Esitettävät muutokset esimiehissä -/+	Esitettävän muutoksen tarkempi kuvaus ja muita huomioita
Esitystaidollisten aineiden op	1						
Kansalaisopiston rehtori	1				1		
Kieltenopettaja	1						
Kuvataideopettaja	1						
Musiikinopettaja	1						
Tekstiilityön opettaja	2	-1					Toinen tekstiilityön opettaja jää lähivuosina eläkkeelle. Tarkkaa eläkkeelejäämisaika ei ole tiedossa, mutta tarkoitus on, että vapautuvaa vakanssia ei täytetä.
YHTEENSÄ	7	-1	0	0	1	0	

Yleiset kulttuuripalvelut

Tehtävänimike	Vakinainen, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Esitettävät muutokset -/+ v.2020-2022	Määräaikainen pl. sijaiset, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Muutos - /+ määräaik. (pl. sijaiset) v. 2020-2022	Esimies- asemassa olevien lkm, nykytilanne	Esitettävät muutokset esimiehissä -/+	Esitettävän muutoksen tarkempi kuvaus ja muita huomioita
Hankekoordinaattori			1				
Kulttuuripäällikkö	1				1		
Kulttuurituottaja	2						
YHTEENSÄ	3	0	1	0	1	0	

Museot

Tehtävänimike	Vakinainen, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Esitettävät muutokset -/+ v.2020-2022	Määräaikainen pl. sijaiset, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Muutos - /+ määräaik. (pl. sijaiset) v. 2020-2022	Esimies- asemassa olevien lkm, nykytilanne	Esitettävät muutokset esimiehissä -/+	Esitettävän muutoksen tarkempi kuvaus ja muita huomioita
Amanuenssi	2	1	1				Päämajamuseon amanuenssi. Palkkarahat ovat jo vuoden 2019 budjetissa.
Museo- ja kulttuurijohtaja	1				1		
Museoassistentti	1						
Museomestari	1						
Museovirkailija	3		1				
YHTEENSÄ	8	1	2	0	1	0	

Kaupunginorkesteri

Tehtävänimike	Vakinainen, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Esitettävät muutokset -/+ v.2020-2022	Määräaikainen pl. sijaiset, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Muutos - /+ määräaik. (pl. sijaiset) v. 2020-2022	Esimies- asemassa olevien lkm, nykytilanne	Esitettävät muutokset esimiehissä -/+	Esitettävän muutoksen tarkempi kuvaus ja muita huomioita
Alttoviulun äänenjohtaja	1						
II-viulun soittaja	1						
Intendentti	1				1		
Konserttimestari	1						
Muusikko			1				
Nuotistonhoitaja-tuottaja	1						
Soolosellisti	1						
Varaäänenjohtaja	4						
Äänenjohtaja	2						
YHTEENSÄ	12	0	1	0	1	0	

Liikunta

Tehtävänimike	Vakinainen, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Esitettävät muutokset -/+ v.2020-2022	Määräaikainen pl. sijaiset, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Muutos - /+ määräaik. (pl. sijaiset) v. 2020-2022	Esimies- asemassa olevien lkm, nykytilanne	Esitettävät muutokset esimiehissä -/+	Esitettävän muutoksen tarkempi kuvaus ja muita huomioita
Liikunta- ja nuorisajohtaja	1				1		
Liikuntasuunnittelija	1						
Erytisliikunnanohjaaja	1						
Liikunnanohjaaja	1						
Liikuntapaikkapäällikkö	1				1	-2	Tulevien eläköitymisten (2) ja Liikkuva Mikkeli 2030-ohjelman myötä tulee pohdittavaksi myös johtamisjärjestelmä.
Liikuntapaikkojen hoitaja	16						
Vastaava liikuntapaikkojen hoi	3,5						
Hallimestari	2				2		
Laitosmies	3						0,5 eläköityminen tapahtunut 31.3.2019
Uimaopettaja-uinninvalvoja	6		1				
YHTEENSÄ	34,5	0	1	0	4	-2	

Nuorisopalvelut

Tehtävänimike	Vakinainen, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Esitettävät muutokset -/+ v.2020-2022	Määräaikainen pl. sijaiset, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Muutos - /+ määräaik. (pl. sijaiset) v. 2020-2022	Esimies- asemassa olevien lkm, nykytilanne	Esitettävät muutokset esimiehissä -/+	Esitettävän muutoksen tarkempi kuvaus ja muita huomioita
Liikunta- ja nuorisosihteeri	1				1		
Nuoriso-ohjaaja	8 + 2 x 0,52 = 9 htv						Täyttölupia puuttuu nyt 2 x 0,5 (sijaisuudet) + 1 irtisanoutunut
Nuorisosihteeri	1				1		
Etsivä nuorisotyöntekijä	6						
Yhteisöpedagogi			1	-1			Hanketyöntekijä, päättyy 6/2020
YHTEENSÄ	17	0	1	-1	2	0	

Koulutussuunnitelma 2020

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

1. Kerro mitä osaamistarvetta yksikön henkilöstöllä on suhteessa henkilöstösuunnitelmassa olevaan tavoiteorganisaatioon:
Kirjasto Ohjausosaamista ja sisällöntuntemusta tulee vahvistaa koko asiakaspalveluhenkilöstöllä, erityisesti kirjastovirkailijoilla. Digiosaamista tulee vahvistaa e-sisältöjen ja laitetuntemuksen osalta. Osaamista palvelujen suunnitteluun osallistavasti tarvitaan koko henkilöstölle. Verkostoissa toimimiseen liittyvää osaamista tulee myös vahvistaa. Yksi keskeinen osaamisen kehittämisaalue on ongelmanratkaisutaidot. Erityisesti luovia ongelmaratkaisutaitoja tulisi vahvistaa.
Kansalaisopisto Koska kansalaisopistolla on pieni henkilökunta, on tärkeää, että heidän ammattitaitoaan päivitetään jatkuvasti.
Yleiset kulttuuripalvelut Kulttuuri elää vahvasti kiinni ajassa. Uusimpien tuulien "haistelu" vaatii nopeaa reagointikykyä. Esimerkiksi vr- ja av-osaaminen on tärkeää samoin kuin tiedotus- ja markkinointiosaaminen ja uusien markkinointiväylien haltuunotto.
Museo Digitaalisuus lisääntyy museoissa sekä näyttely että kokoelmatoiminnassa. Kaikki digitaalisuuteen liittyvä koulutus on tarpeellista ja hyödyllistä koko henkilökunnalle.
Kaupunginorkesteri Intendentillä on tarve osallistua luovien alojen johtajille suunnattuun Johtamisen erikoisammattitutkinnon tekemiseen. Suosio ry on neuvottelemassa ehdoista ja rahoituksesta, jolla tämä olisi mahdollista mahdollisimman edullisesti.
Liikunta- ja nuorisopalvelut Ammatillista lisäkoulutusta ja tietojen päivittämistä.
2. Esitä ehdotuksia yhteisistä koulutuksista, joita työnantajan toivotaan järjestävän henkilöstölle työpaikalla / Mikkeliissä:
Kirjasto Verkosto-osaaminen: verkostojen johtaminen, verkostoissa toimiminen. Yleiset työyhteisötaidot. Palvelujen suunnittelu osallistavasti.
Luovat ongelmanratkaisutaidot.
Museo Tarpeita on perusohjelmien käytön parantamisessa, esim. Excel-koulutus olisi tarpeellista.
Kaupunginorkesteri Intendentille, konserttimestarille ja äänenjohtajille esimieskoulutusta.
Liikunta- ja nuorisopalvelut IT-ratkaisuihin liittyviä koulutuksia, ensiapukoulutuksia/-päivityksiä
3. Mihin ammatillinen koulutus painottuu yksikössä:
Kirjasto Aineistojen sisältöihin, e-aineistojen käyttöön, ohjaustaitoihin.
Kansalaisopisto Koulutus painottuu ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen sekä erilaisten opetuksessa vaadittavien lisenssien ylläpitämiseen. Lisäksi tarvitaan työmenetelmiin, pedagogiseen osaamiseen sekä uusiin kurssiteemoihin liittyvää koulutusta. Koulutuksen kokonaisuutena on vaikea arvioida, koska koulutustarjonta ei ole kaikilta osin tiedossa vielä tässä vaiheessa.
Museo Ammatillisen koulutuksen osalta museot ovat riippuvaisia Suomen Museoliiton tarjoamista koulutusmahdollisuuksista.
Kaupunginorkesteri Henkilöstöjohtamiseen.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden
lautakunta

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2018	Käyttösuunnitelma 2019	[13] 2020	Lautakunta 2020	2020-2019 Muutos-%
TO_30	Hyvinvoinnin ja osallisuuden I					
3	Toimintatuotot		2 834 500	0	2 887 130	1,9 %
30	Myyntituotot		493 700	0	532 700	7,9 %
32	Maksutuotot		410 000	0	436 000	6,3 %
33	Tuet ja avustukset		420 500	0	438 900	4,4 %
34	Vuokratuotot		560 000	0	561 930	0,3 %
35	Muut tuotot		950 300	0	917 600	-3,4 %
36	Valmisteverastojen muutos					
37	Valmistus omaan käyttöön					
4	Toimintakulut		-20 312 452	0	-19 887 706	-2,1 %
40H	Henkilöstökulut yhteensä		-6 717 698	0	-6 592 000	-1,9 %
43	Palvelujen ostot		-3 616 054	0	-3 368 500	-6,8 %
45	Aineet, tarvikkeet, tavarat		-1 232 900	0	-1 232 900	0,0 %
47	Avustukset		-2 405 000	0	-2 330 000	-3,1 %
48	Vuokrakulut		-6 152 800	0	-6 131 706	-0,3 %
49	Muut kulut		-188 000	0	-232 600	23,7 %
I	TOIMINTAKATE		-17 477 952	0	-17 000 576	-2,7 %

TA_300	Hyvinvoinnin ja osallisuuden hallinto					
3	Toimintatuotot					
30	Myyntituotot					
32	Maksutuotot					
33	Tuet ja avustukset					
34	Vuokratuotot					
35	Muut tuotot					
36	Valmisteverastojen muutos					
37	Valmistus omaan käyttöön					
4	Toimintakulut		-2 281 011	0	-2 195 400	-3,8 %
40H	Henkilöstökulut yhteensä		-31 411	0	-37 800	20,3 %
43	Palvelujen ostot		-5 200	0	-12 700	144,2 %
45	Aineet, tarvikkeet, tavarat		-500	0	-500	0,0 %
47	Avustukset		-1 727 400	0	-1 617 400	-6,4 %
48	Vuokrakulut		-515 900	0	-526 500	2,1 %
49	Muut kulut		-600	0	-500	-16,7 %
I	TOIMINTAKATE		-2 281 011	0	-2 195 400	-3,8 %

TA_310	Taide, kulttuuri ja tapahtumat					
3	Toimintatuotot		317 000	0	327 000	3,2 %
30	Myyntituotot		50 600	0	73 100	44,5 %
32	Maksutuotot					
33	Tuet ja avustukset		121 500	0	162 500	33,7 %
34	Vuokratuotot		500	0	500	0,0 %
35	Muut tuotot		144 400	0	90 900	-37,0 %
36	Valmisteverastojen muutos					
37	Valmistus omaan käyttöön					
4	Toimintakulut		-2 993 563	0	-3 128 506	4,5 %
40H	Henkilöstökulut yhteensä		-1 395 063	0	-1 437 800	3,1 %
43	Palvelujen ostot		-764 400	0	-765 900	0,2 %
45	Aineet, tarvikkeet, tavarat		-88 100	0	-84 800	-3,7 %
47	Avustukset		-178 300	0	-253 300	42,1 %
48	Vuokrakulut		-542 200	0	-562 506	3,7 %
49	Muut kulut		-25 500	0	-24 200	-5,1 %
I	TOIMINTAKATE		-2 676 563	0	-2 801 506	4,7 %

TA_350	Elinikäinen oppiminen ja osallisuus					
3	Toimintatuotot		1 040 000	0	1 039 000	-0,1 %
30	Myyntituotot		408 200	0	424 200	3,9 %
32	Maksutuotot		410 000	0	436 000	6,3 %
33	Tuet ja avustukset		103 800	0	81 200	-21,8 %
34	Vuokratuotot		25 800	0	20 000	-22,5 %

35	Muut tuotot		92 200	0	77 600	-15,8 %
36	Valmisteverastojen muutos					
37	Valmistus omaan käyttöön					
4	Toimintakulut		-6 363 515	0	-5 998 300	-5,7 %
40H	Henkilöstökulut yhteensä		-3 024 615	0	-2 874 400	-5,0 %
43	Palvelujen ostot		-1 293 600	0	-1 116 500	-13,7 %
45	Aineet, tarvikkeet, tavarat		-468 600	0	-512 700	9,4 %
47	Avustukset		-225 000	0	-195 000	-13,3 %
48	Vuokrakulut		-1 317 100	0	-1 278 700	-2,9 %
49	Muut kulut		-34 600	0	-21 000	-39,3 %
I	TOIMINTAKATE		-5 323 515	0	-4 959 300	-6,8 %

TA_400 Liikunta ja nuoris						
3	Toimintatuotot		1 477 500	0	1 521 130	3,0 %
30	Myyntituotot		34 900	0	35 400	1,4 %
32	Maksutuotot					
33	Tuet ja avustukset		195 200	0	195 200	0,0 %
34	Vuokratuotot		533 700	0	541 430	1,4 %
35	Muut tuotot		713 700	0	749 100	5,0 %
36	Valmisteverastojen muutos					
37	Valmistus omaan käyttöön					
4	Toimintakulut		-8 674 363	0	-8 565 500	-1,3 %
40H	Henkilöstökulut yhteensä		-2 266 609	0	-2 242 000	-1,1 %
43	Palvelujen ostot		-1 552 854	0	-1 473 400	-5,1 %
45	Aineet, tarvikkeet, tavarat		-675 700	0	-634 900	-6,0 %
47	Avustukset		-274 300	0	-264 300	-3,6 %
48	Vuokrakulut		-3 777 600	0	-3 764 000	-0,4 %
49	Muut kulut		-127 300	0	-186 900	46,8 %
I	TOIMINTAKATE		-7 196 863	0	-7 044 370	-2,1 %

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue, irtain omaisuus 2020-23, 1 000 €

Kasvatus- ja opetuslautakunta			ESITYS	tekn.j	suunnittelukausi		
	2018	ks2019	ta2020	ta2020	2021	2022	2023
Esi- ja perusopetuksen ict-kalusto (ops-velvoitteet: tietokoneet, tabletit, älytaulut, projektorit jne.) ja muu opetuksen irtain	300	230	300		300	300	300
Nuppulan päiväkoti/Anttola			20				
Kalevankankaan päiväkoti			30				
Lukiokoulutuksen ict -kalusto ja muu opetuksen irtain		10	30		30	40	40
Mikkelin lukion säilytyskaapit (opiskelijakohtaiset) 225 kpl+asennus/vuosi, tarve	45	0					
Lukioiden varustautuminen sähköisiin yo-kirjoituksiin (sähköinen varaus nykyisiin tiloihin: Yhteiskoulun ison salin infra 70.000 €/2016, lyseon ict-infra 50.000 €/2017, lyseon pöydät ja tuolit kuljetusvaunuineen 30.000 €/2017, yhden luokkatilan varustaminen ict-infra + pöydät ja tuolit 50/2018)	50	15					
Miklun valvontakamerat ja turvatekniikka, luokkahuoneiden ja aulan päivittäminen. Rnan lukion aulakalusteet		30	50		50	50	50
Stadiumi, sähköiset yo-kirjoitukset	10	15					
Uusien päiväkotien irtaimen tarvitaan 200.000 €/päiväkoti, joka on huomioitava päiväkotien investoinneissa. Kattilansilta 2020/200.000 €, Rantakylä 2021/200.000 €, Tikanpelto? Uudiskohteet+kalusteet on tekn.j:n "pitkällä listalla".							
yhteensä	405	300	430	175	380	390	390

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta			ESITYS	tekn.j	suunnittelukausi		
	2018	ks2019	ta2020	ta2020	2021	2022	2023
kirjaston hakeutuvat palvelut (jos kirjastoverkko saneerataan)			22				
kirjaston RFID-tekniikka - tågit ja ohjelmointi; lajittelija						270	
Kirjaston kalusto (Haukivuori -19 ja Ristiina -20, molemmissa uusittava hyllyjärjestelmät, rfid-muutos -21)	0	100					
Kirjastojen itsepalvelutoimintoihin liittyvät investoinnit (kirjasto per vuosi)	60	0					
Liikuntapaikkojen koneiden ja kaluston investoinnit (liikuntapaikkojen hoitokalusto), uudet nuorisotilat koulujen yhteydessä	185	170	250		250	250	250
Museot/Varastohyllyjä ja ovellisia säilytyskaappeja		30					
Mikaelin konserttiflyygeli					150		
yhteensä	245	300	272	175	400	520	250

SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN PALVELUALUE YHTEENSÄ	650	600	702	350	780	910	640